

vajna vreden. A mi poznamo tudi gospode kaplane in druge duhovnike, celo škofe, ki imajo dolgove čez vest, in vendar nimajo otrok, pa delih dohodkov. No, podle duše, čemu pa tem gospodom ne očitate dolgove? Nima nič drugega kakor preveč otrok! Blagodušna srca! Torej ima jih, in sicer sedem, Bog se vsmili, jih je odred, a otročiči so zakonski, in preskrbel jih je do danes v silah in težavah sam, pošteno in sam, in mu nobeden teh hoških prvakov in bratrov niti vinarja pripomogel ni. Kaj vas torej briga našega učitelja beda in otroci? A mi poznamo vendar le tudi nezakonske otroke, kateri imajo tudi otrokov, pa so nezakonski in se ne preskrbejo po svojih očetih. Mi poznamo tudi gospode duhovnike, ki niso v zakonu in imajo vendar le tudi nezakonske otroke, kateri, Bog se vsmili, tudi niso preskrbljeni. Naj navedemo imena? Čemu pa pred tem pragram se pomatate? Špotujete se čez njegovo siromaštvo! Vendar bi bilo bolje, ko bi v vaši nezakonski krščanski ljubezni mu pomagali iz nje. Pred dvema leti je poprosil krajni šolski svet na nekaj kurjave, češ, samična koleginja ima traven prostega stanovanja brezmejno prosto kurjavo. A niso mu ne polena dovolili, zakaj g. oče Novak Karl so bili na-proti. Ja, seveda, ko bi kakšen prvaški učitelj ali celo kakšen kaplanček kurjave prosil, bi mu takoj pol Pohorja podrl. Špotujete se njegove bede! Zakaj pa mu niste pripustili pri občni tajniško mesto? Sedaj stoji tiste kronice g. Pišek, sin poslanca Pišeka. Ta vrbgi gospod mora tri do štirikrat na teden v Hotinje vasi jo primahati sem gori. Ako mu njegov oče podari le enodnevno plačo svoje taksne kot državni poslanec t. j. 20 K, mu ni treba sribariti v Hočah. Pa kaj češ, to mesto vsaj se daj ni za „Štajerijance“. Zanimivo je, kako zlate dušice so nekateri Hočanje. Dolgogodišni oštr Gsellmann se je pri zadnjem občinskem računu kaj brzo repenčil nad izdatkom za sekretarja, zakaj, služil je tiste groše lanske leto še naš učitelj. Gsellmann je odkrito rekel, da so občinski očetje, on in Novak na čelu, sicer dovolili dotično svoto, pa ne za njega. Aha, včaskež naj jo požre, potem mu pa iz srca pravi mo tu 10000 K. Oh, oh, kako dobro zna ta kristjanska ljubezen! Pa čudno! Čeprav oštr Gsellmann vsakega nemškutarja in „Štajerijanca“ iz dna srca sovražji, vendar pa njih groše in kronice kaj rad pobira. Da, da, kristjanska ljubezen in pa svetle kronice — gliha vtip striha! Brez zamere gospodine restavater Gsellmann, da smo se bavili tudi z Vašo visoko osebo! Pred štirimi leti je prišel naš tako psovani g. učitelj k nam. Poznal ga izvun g. nadučitelja in g. šolskega sveta ogleda nobena dušica ni v Hočah. A poizvedli so hočki hrabrostneži in prvaki, da je neki nemškutar in nas je bilo. Dva meseca pred imenovanjem so ga že po njihovih umazanih listih psovali kakor pes. Torej po osebi ga nobeden ni poznal, a po temu je bil naznanjen kot nemškutar — dosti

preveč je, križajmo ga že pred kot sem pride. Cenjeni bralci, kaj pa pravite k tej kristjanski ljubezni? Vidite po teh in sto drugih enakih slučajih ste vi vzbujali v njem ljubezen do vas, in to je bilo krivo, da vam je in še bo večkrat zmešal vaše črne štrane — kar ste sejali to žejete. Pa ni tako proketo človeče naš ubogi učitelj sam, o ne, v teh kristjanskih srcih prebiva enaka ljubezen tudi do drugih. G. Stanitz a so n. pr. kar zadnjič zopet prav po hinavski napadli ter mu tudi dolgove očitali in mu „krah“ prerokovali. G. Stanitz je revnega vinarčara sin in si je po lastnih močeh in po pridnem delu in hudem boju pripomogel do današnjega stanu. Mu zavidate njegovo lepo imetje? Mu želite „krah“? Nič se ne bojte, dušice plemenite, da bi ga zadržila vaša nevošljivost — Stanitz je grča in korenika in Bog ve, kedo in koliko izmed vas jih bo šlo prej rakom živžgat, kakor on. Zabilježite si ta mene tekel! Kaplan Baznik, po čem dišči? Glejte dragi čitalci, na eni strani bedo špotujejo, na drugi pridelano imetje zavidajo! Moj Bog, vsak ni tako srečen kakor n. pr. g. atek Novak, ki se je vsedel v kupec premoženja in zraven tega po vseh krajih še srečno poerbal zdaj eno zdaj drugo; vsak ni tako srečen kakor g. Rečnik, ki je tudi vsak hip dobival srečne erbščine; in vsak ni tako srečen, kakor Rojko — ter Francček, ki je dobil po očetu tisočake, po tustu pa hišo, grunt in polni hlev najlepše živine. — Človek obrača, Bog pa obrne! Konečno še nekaj! Špotujete se s strupenimi slinami čez bedo in nesrečo svojega bližnjega, čemu se pa ne špotujete čez nesramnosti vaših najpristnejših pristašev? Čemu n. pr. niste objavili nesramno dejstvo vašega priljubljenega prijatelja Pungartnika iz Slivnice, ki je v sveti jezi na binškošno nedeljo otrokom, deklicam, ženam in možem iz okna svojo nago „zadnje obličje“ kazal, kaplan Baznik, kje pa je to objavljeno in spoštovano? Da, da pometatje torej raje pred svojim pragom!

Pohorje. Dne 13. junija bi bila morala biti procesija k svetemu Arhunu na Pohorju in sicer v čast sv. Antnu. Ker pa so bili slučajno letos ta dan volitve, so sv. Antona god takoj na 12. prestavili in procesijo tudi na ta dan preložili, češ far mora pri volitvah biti navzoč. Po službi božji so se vrli romarji dobro najedli in napili in se židane volje spravili proti domu. Visoko na Pohorju še sredi pota imamo tudi krémo, pri Tike-ju. Tamkaj se je precej romarjev oglasilo, da bi si dušico bolje telesu privezali. Med temi romarji sta bila v družbi poslanca Pišeka tudi hoški in slivniški kaplan. Nahajal se je pri Tike-ju tudi g. Anton Pehar posestnik iz Zgornje Hoče. Tega so zaradi volitve malo našraufali. In ker mož odvrne, da ne bo ne na eno ne na drugo stran volil, mu je slivniški gnadjivi gospod kaplan dal ime: „Kurji drek“. Odsihmal so Peharja klicali kar kot „Kurji drek“. Mož je to elegantno ime tiho požiral, misleč si, da brijejo norca v svoji vinski navdušenosti, zato odvrne: „Vem da je dvobarven, jaz pa ne bom belo, ne črno volil; bom raje s socialisti potegnil.“ Potem pa ste „kravji drek“, ga apostrofirajo gospod kaplan iz Slivnice. Mož bo vendar tako pameten, da bo tega finega gospoda tožil. Sodite sami, dragi bralci, katero poštenje si za-

služi taki hlapec Gospodov. Katoliški duhovnik in tako govorjenje, take izraze — no daleč smo prišli! Res se odpirajo tudi največjemu butelnu oči: Tako govori duhovnik, v Hočah so kričali „Živio Srbija“, v Slivnici je eden nekaj čez okno kazal itd. No, zares vseh časti vredna kompanija! Le tako naprej — vera peša. Pohore.

Novice.

Priporočamo najtopleje tovarno kmetijskih in poljedelskih strojev J. Pfeifer. (Glej tudi inzerat v današnji številki „Štajerca“!)

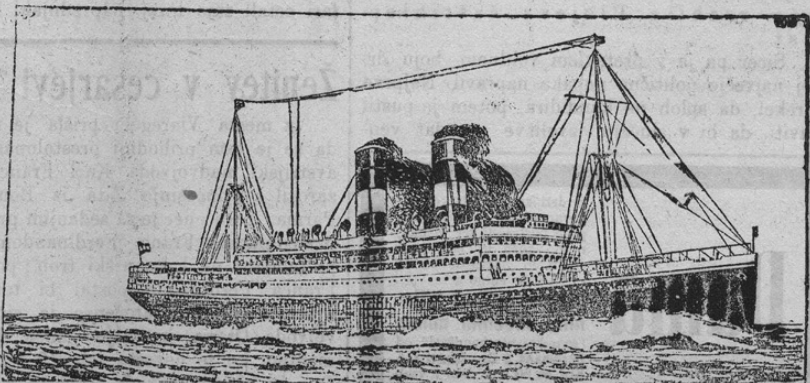
Iz Spodnje-Stajerskega.

Hofrat Ploj — adijo!

Zadnji politični boj prinesel je tudi senatnemu predsedniku dr. M. Ploju politično smrt. Ta dogodek je na vsak način večjega političnega pomena; kajti to mora danes tudi sleherni Plojev nasprotnik priznati, da je bil Ploj eden najveljavnejših in najvplivnejših slovensko-prvaških poslancev. In kakor krvavo satiro sprejema javnost na znanje, da je Plojev naslednik — spuheljski Brendič. Vsa javnost se temu dejstvu smeji in odkritosrčno povemo, da je ta pojav značilni dokaz propadanja politične inteligence med Slovenci.

Dr. Ploj bil je v prvi vrsti najpomembnejši zastopnik stare prvaške stranke. Ta stranka je bila vedno v vsakem oziru konzervativna. Nikdar ni mogla razumeti političnega razvoja in modernih zahtev javnega življenja. Na stari tradiciji, s starim in zastarelim programom, brez pravega stika z ljudstvom samim je korakala ta prvaška stranka svojo pot naprej. Bila je zastopnica tistih struj, ki so se vedno smatrale kot nekaka smetana na mleku slovenskega ljudstva. Politično življenje so smatrale te struje le kot nekak privilegij za-se. Voditelji te stranke so napravili pri „zastopanju ljudskega blagra“ dobre dobičke. Na Dunaju smatralo se je prav rado te gospode kot nekake „Paradeštücke“ in njih volja je bila „volja“ slovenskega ljudstva samega.

Največji avstrijski trgovski parnik.

Pri „navale triestino“ v Monfalconu pustila je znana pomorska družba „Austro-Americana“ brzoparnik zgraditi, katerega kaže naša slika. To bode največja in najhitrejša avstro-cgrska trgovska barka Nosila bode ime „Kaiser Franz Josef“. Izrinila bode 16000 ton vode in dosegla hitrost 18 morskih milj na uro. Parnik bode lahko v 1. razredu 150 oseb, v 2. razredu 450 in v 3. razredu 1800 oseb

spreje. Poleg tega se bode lahko naložilo 7000 ton blaga. Moštvo parnika znašalo bode 300 oseb.

Nič ni boljšega
za hitro prireditev jako okusna goveja juhe kot

MAGGI JEVE

kocke za govejo juho
à 5 vinarjev.

MAGGI'jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha, v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in disave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križcem.

391

Iz te stranke vstvarila je torej dr. Ploj temelj svoji slavi. Pomagal mu je pri temu seveda neprecenjivi, čeprav tudi brezobzirni njegov politični talent. Ploj je rojen politik in diplomat, ako ravno je napravil v zadnjih letih tudi mnogo taktičnih napak. Vedel si je na Dunaju že kot mlad človek velikih simpatij pridobiti. Vlada, ki ni naših južno-avstrijskih razmer nikdar poznala, napravila je iz skoraj mladeniškega Ploja nekakega „representanta slovenskega ljudstva“. Kot 30 letni mož bil je Ploj že hofrat in danes je senatni predsednik pri upravnem sodišču. Vlada ga je vedno in povsod podpirala, ker je tudi on kot orodje nekake višje volje vlado podpiral. Iz tega razmerja med vlado in Plojem je sledilo seveda tudi dejstvo, da je Ploj v gospodarskem oziru za ljudstvo le toliko in le tisto dosegel, kar je potreboval za svojo osebno agitacijo. Ploj je bil torej vedno nekaki vladini komisar med slovenskim ljudstvom.

Mi in z nami pač vsi moderno misleči ljudje imamo seveda vse druge pojme o demokraciji in ljudskem zastopanju. In tudi ljudstvo dobiva druge pojme. Ravno zato je Ploj padel. Zidal je vedno le na svoj osebni vpliv in nikdar ni mislil na to, da bi svoje pojme spojil z naziranjem javnosti in političnim življenjem sploh.

Osebnih napak dr. Ploja ne bomo danes razpravljali; zlasti tistih ne, ki mu jih v slovanski in krščanski ljubezni njegov bratranec dr. Korošec očita. Omenimo le tisto, kar se zgolj politične sodbe o dr. Ploju tiče. V svoji mladosti bil je Ploj nemškega mišljenja in še pozneje se je podpisaval kot „Dr. Friedrich Ploi“. Kot Ptujčan bil je gotovo vedno vezan na ptujsko meščanstvo in klerikalci mu očitajo, da se celo na starejša leta ni slovensčine dobro priučil. Vendar pa je Ploj v zadnjih letih zašel na pot narodnjaške hujškarije. To se je izkazalo zlasti septembra meseca l. 1908, ko je Ploj zbral najgrše in najpodlejše laži o nemških izgrelih in jih podal v posebni interpelaciji državnim zbornicim. Takrat in tudi pozneje je večkrat je dr. Ploj dokazal, da prekosi v narodni hujškariji celo klerikalne rogovileže. Upal je pač, da se bode „narodna stranka“ razvila in mu vstvarila varno zavetišče. Zato se je razvil iz Ploja, ki je bil svoj čas narodno tolerant, nacionalni trombentar. Njegova v Ljubljani tiskana „Sloga“ je v naravnost revolver-žurnalistiškem zmislu pričela borbo proti nemštvu in si je v svoji brezvestnosti v tem oziru prvenstvo med slovensko-štajerskimi listi pridobila. Plojeva nedoslednost je tudi mnogo vzroka njegovega političnega konca. Pred 4 leti bil je kandidat klerikalne stranke in kako je ta za Ploja delala, to vemo mi, to vedo pa tudi slovenski liberalci. V politični konkurenci se je potem iz znanih vzrokov sprl z voditelji klerikalne stranke in poskusil boj na lastno peš oziroma s pomočjo nekdanj nanj tako hude „narodne stranke“. To je bila po našem mnenju za Ploja velika taktična napaka. V času vpeljave splošne volilne pravice imel je Ploj le dve poti: prestopiti v klerikalni tabor in se pokloniti ožindranem gospodstvu ali pa — odstopiti. Jurtela je bil pametnejši, ker je pravočasno odstopil. In mnogo slovenskih vodij je v pravem času spremenilo svoje liberalno „prepričanje“ v klerikalno. Ploj pa se je v neverjetni kratkovidnosti zatekel v nekdanj mu tako sovražno narodnjakarsko taborišče. Na takih napakah se je razbila Plojeva častihlepnost.

Sicer pa je v preteklem volilnem boju dr. Ploj največje politične napake napravil. Najprej je rekel, da sploh ne kandidira, potem je pustil izjaviti, da bi v slučaju izvolitve mandat ven-

dar-še sprejel in končno, ko je videl, da vse podira, je še enkrat „odstopil“. Tako omahljivost omeji tudi navdušenje najvernejših pristašev. Volilci vendar niso navadna igračica, ki se ima ravnati po slučajnem razpoloženju tega ali onega možakarja! Malo resnejša in skozinskoz demagogična napaka pa je bila, da je Ploj gospodarske zadeve vedno in povsod v politične namene izrabljajal. S tem se ne stori ničesar. Zadnji Plojev letak o „podpori“ je naravnost skandal in ne dela senatnemu predsedniku posebne časti. Neprijetni učinek je že to, ako se človek z vsemi kripeljki potegne za mandat, kakor vtapljajoči se za slamnato bilko...

Toliko v slovo! Marsikatera grenka beseda nam sili v pero; ali pustimo, kajti dr. Ploj plačuje svoje politične grehe itak dovolj drago. Ponavljamo torej le, da je bil dr. Ploj v političnem oziru nevarni sovražnik in da je vsled tega skrajni čas, da je za vedno — odstopil!

O kompromisu * * * nekateri ljudje, ki slišijo travo rasti. Pravijo, da smo se mi s klerikalno stranko gledé ožje volitve zmenili in da smo podpirali Brenčiča. Pribijemo, da o kakem kompromisu s klerikalno stranko in „Štajerčev“ stranko sploh govora ni. Vodstvo naše stranke je izdalo za ožjo volitev v 26. volilnem okraju parolo, da se naj naši pristaši volitve vzdržijo. Mi se nismo mogli ogrevati za duševnega revčeka Brenčiča; ali tudi za senatnega predsednika dr. Ploja se nismo mogli navduševati. Dr. Ploj je v naših vrstah izgubil vse simpatije, odkar je zašel na pot narodne hujškarije in odkar je celo gospodarske zadeve za to nesrečno politiko izrabljajal. Ploja našim volilec tudi že zaradi tega nismo mogli priporočati, ker je „Štajerc“ vedno stal na stališču, da naj kmet kmeta voli. Z eno besedo torej: Brenčiča nismo marali, Ploja nismo smeli in mogli priporočati, torej smo rekli našim volilec, da naj raje doma ostanejo. Mislimo, da je to naše stališče popolnoma pravilno.

Živio Srbija! Prvaki vedno tajijo veleizdajalske svoje srčne želje. V razburjenosti pa jim dajo vendar dostikrat duška. Tako se je n. pr. na našem shodu v Slivnici odlikoval neki kmet-ski fant Koman, ki je v sorodstvu s klerikalnim poslancem Pišekom. Ta zapeljani in nahujskani fantič se je spozabil tako daleč, da je opetovano javno in glasno zaklical: „Živio Srbija!“, da se je uvela proti zasleplencu sodnijska preiskava in bode bržkone hudo kaznovan. Največjo kazen zaslužijo seveda tisti, ki so to neumno srbofilsko hujškarijo tukaj uvedli. Komur se na Avstrijskem ne dopada, ta naj bi pobral šila in kopita in naj bi se odpotil tja čez mejo v blaženo deželo kraljemorilcev. Mi takih ljudi ne potrebujemo!

V sv. Trojici slov. gor. dobil je naš kandidat Girstmayr 34 glasov, klerikalni Roškar pa le 29, vkljub temu da je že v kloštru 10 klerikalnih glasov. V Oseku dobil je Girstmayr 38, Roškar pa 14 glasov. Ta občina se je torej posebno pridno držala. V Zgornjem Porčiču dobil je Girstmayr 17, Roškar pa 22 glasov. V Senarski Girstmayr 30, Roškar 32 glasov, v spodnjem Porčiču pa Girstmayr 7, Roškar 20 glasov. V celi fari ostali smo torej naprednjaki s 126 glasovi

Ženitev v cesarjevi hiši.

Iz mesta Viareggio prišla je novica, da se je tam prihodnji prestolonaslednik avstrijski, nadvojvoda Karl Franc Jožef zaročil s princesinjo Zita iz Bourbona-Parma. Zaročenec je za sedanjim prestolonaslednikom Franc Ferdinandom prvi pretendent na habsburški tron; po smrti Franca Ferdinanda postal bi torej on avstrijski cesar. Zaročenec je sin nadvojvode Otona in šteje danes 24 let, medtem ko je nevesta šele 19 let stara. Ona je hčerka vojvode Roberta iz Bourbona-Parme in portugalske infantinje Marije Antonie.

u spušči le lepši! Toča, ta grozna šiba božja, obiskala je že prelepe slovenske gorice. Dne 8. t. m. divjala nevihta s točo in je zlasti občine Osovrangovo, Cogetnice hudo prizadela. Oškodovanih je okroglo 20 posestnikov. Upamo da bode novo izvoljeni poslanec Roškar dolžnost storil in takoj na to deloval, da v bogim kmetovalcem hitro in izdatno pomagamo. To je Roškarjeva sveta dolžnost. Ali tudi prosimo mila srca, da naj s prostovoljnimi rovi, ki se bodejo ev. v našem listu izkaz nesrečnežem pomagajo. Vsak donesek je došel in naj se pošlje ali upravi „Štajerca“ pa g. Ferd. Gollob v Sv. Trojici v goricah.

Watzlawek zopet tepen. Kakor znano, daja neki R. Watzlawek v Celju listič, ki sicer v nemščini pisan, ki pa je prvaško-ralsne smeri. Watzlawek bil je že večkrat tepen, ker je v tem listu raznim osebam čast krpal. Te dni je ta revolver-žurnalist zopet nek obrtnika žalil. Ta pa je fanta na cesti postal preklufat!

Obsojeni klerikalci. Ob času občinskih litev v Žičah so klerikalni hujškači fanti ravnost podivjali. Okroglo deset fantalimov po volitvah sklenilo, da napade in pretepe predna volilca Antona Rataj in Franca Val. Oboroženi s poleni so to tudi res storili. Klerikalni način in v prav klerikalni krščanljubezni so napadli omenjena naprednjaka, pretepli in hudo ranili. Vsled tega so se in ti razbojnik pred sodnjo zagovarjati. Pri okro sodniji v Celju so bili obsojeni: Franc Lesvar na 7 mesecev težke ječe, Anton Marj in Alojz Pahole vsak na 4 mesece, Ant. Rožar na 5 mesecev težke ječe, J. Ulčnik pa na 6 mesecev strogega zapora. Upamo, da bodo zapeljani divjaki zdaj mirno in ne poslušali več prvaških hujškačev, ki znajo vedno sami skriti, medtem ko drugi nesrečo ženejo!

Zaprl so Jožefa Ratej iz konjiške okoli zaradi raznih večjih tatvin.

Grozni zločin. 16 letni hlapec Johan Pavu v Mariboru izvršil je nad 5 letno deklico zlo oskrumbe in poizkušene umora in je proti spodnji Pulska vi zbežal. Zločinec ima lavsko knjižico svojega Franca, rojenega l. 1890.

Povozil je voz v Mariboru 69 letno Bednar. Starka pridobila je take notranje škodbe, da je v bolnišnici umrla.

V kleti stepla sta se v Mariboru delava Pavu in Kristl. Zadnjemu je bilo v pretebro zlomljeno.

Ponarejeni denar, zlasti 5 kronski tuden se zopet na hrvaški meji zlasti pri Brezovjavljaja. Torej pozor!

Očeta obradel. Šolar Stangl v Trbovljah ukradel je svojemu očetu 120 K. Denar je s nim osebam razdelil. Govori se, da se je de k tatvini navodilo.

Hitra kazen. V Šoštanju zabodel je Ramšak tovariša Antona Sropnik in ga smrtnevarno ranil. Vsled tega sta dva delava Ramšaka hudo pretepla in ga orožnikom odobilo.

Vlom. V Zgornjem Sušlju pri Brežicah vlomil v klet posestnika Balona in ukradel 280 l vina ter več posode. — Rudar Strantrbovljah pa je vlomil pri Plazniku v Trbovljah in ukradel 50 K denarja.

Šlepar. Po spodnjem Štajerskem se

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z „Steckenperfd“ lilijanim mlečnim milom (znamka „Steckenperfd“ od Bergmann & Co. Tetschen a. E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Erzherzog Karl Franz Josef Prinzessin Zita v. Bourbon-Parme Zur Verlobung am Wiener Hofe.

Vaše zdravje

dobite! Vaša slabost in bolečine izginejo, Vaše oči, žilci, muskeljni in žile bodejo krepki. Vaše spanje zdravo, zopet se dobro tite ako rabite pravi Felleriev fluid z. zn. „Elsalfluid“. Poiskusni tucač 5 K franko. Izdelovalec samo apotekar E. V. Feller, Stubica, Elsaplaz, šte. 241 (Him)

bodejo... H. Zistler okoli, ki lahkoverne ljudi... Torej pozor!

Drave potegnili so pri Ptuj... mrliča Roka... ki je pred pol letom v vodo padel in... mrtel.

V hiši orožnikov v Mariboru je vlomil ne... tat in hotel krasti.

Pazite na deco! V Lenovcu pri Celju so... otroci z užgalicami igrali. Pogorela je Hro... rova hiša in komaj so omejili ogenj, ki bi... lbo vso vas vpepelil. Škode je za 8000 K. —... škoda je nastal ogenj pri Koresu v Dobovcu. Pogorelo je od otrok zažgano gospodarsko po... goje. K sreči ni bilo vetra.

Zlata poroka. V Ormožu praznovala sta... Munda, hišna posestnika, redko... nost zlate poroke. Čestitamo iz vsega srca!

Uboj. Zaradi volitev sta se sprla pri sv... rjanu Bartl Tumpuš in Anton Založnik. Kadnji je naposled Tumpuša z nožem sunil, tako da je ta kmalu nato umrl. Založnika so... niki odgnali. To so posledice podivjane pr... nekega politične hujskarije!

Kamenje v vlak metala sta delavca Bajda... v Slavec v Hrastniku. Oddali so ju sodniji.

Dvojotrok. Zaradi neke deklice sta dva... rjarja v celjski okolici napravila dvojot; eden... rje bil hudo ranjen. Oj ti otroci!

Čez most v vodo skočila je v Celju pre... svena krava Robeka na Bregu. Zlomila si je... nge, tako da so jo morali zaklati.

Z vilami po glavi udaril je hlapec Petek v... Pavlu fanta Mirko Pospek in ga smrtnone... ranil. Vzrok je bil malenkostni prepir.

Prste zmučalo je pri delu v Laškem Trgu... Majji Šipek.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga!

Državnozoborske volitve prinesle so na Ko... ninski velikansko zmago napredne... misli. Nemški naprednjaki so vse svoje man... te obdržali in še par novih pridobili. Nemški... kanci so popolnoma poraženi in tudi njih... ni voditelj Walcher ni bil več izvoljen. Komaj so slovenski klerikalci svojega... rfenauerja obdržali. Šlo se je le za... nglo 50 glasov in vrli naš Schumy prišel... o ožjo volitev. Prihodnjič je Gra... uer izgubljen. Kar se tiče ožjih... itev, bili so od nas priporočani... predni kandidati izvoljeni. V... raju (celovška okolica) dobil je vrli župan... ouchounig 2958 glasov, medtem ko je... od slovenskih prvakov podpirani socialist... 2238 glasov dobil. Lutschounig je torej izvo... V 4. okraju (Velikovec-Eberstein-Altshofen) dobil je naš kandidat Nagele 2493 glasov, od slovenskih prvakov podpirani socialist Eich... la 2182 glasov. Nagele je izvoljen. O volitvah... edemo se še govorili. Koroško ljudstvo... ostalo zvesto napredni misli! Naprej do končne zmage!

Iz Globasnice se nam poroča: Srečni izid... delavca oddala. Pročihah so ukradli trađer v rbovljah... se klati

širal celo v spremstvu žandarjev... Pri vo... litvi smo bili sicer premagani in orglar Grafenauer pride zopet v parlament. Ali poguma zaradi tega ne izgubimo, kajti prišel bode tudi čas napredne zmage!

Klerikalne volitve. Sodnija je zaradi volilne sleparije posestnika Jakoba Krenn in Franca Brodt v spodnjem Drauburgu zaprla. Tudi dva druga klerikalna posestnika sta v preiskavi. Ti črnuhi so namreč volilne listke, brez da bi vprašali, za Walcherja izpolnili. Bajje igral je tudi župan Pungaršek pri temu velikem vlogu...

Lep napredek označiti je gledé zadnjih volitev v sodnijskem okraju Borovlje. Edino v Svetinvasi dobil je Grafenauer nekaj glasov več. V vseh ostalih vaseh pa je dobil manj glasov nego l. 1907. Pred 4 leti bilo je v tem okraju za Grafenauerja 922 glasov oddanih, letos pa le 692 (!). Grafenauer izgubil je torej 230 glasov. Število nemško-naprednih glasov je naraslo za 219. Pred 4 leti dobili so „beli“ le 609 glasov, letos pa že 828. To je pač izvrstni napredek in lahko rečemo, da je ta okraj svojo dolžnost v polni meri storil.

Pazite na deco. V Trebesingu izvabil je neki zločinski fantič 6 letno deklico v stran in ji je hotel silo napraviti. Otrok je bolan, fantiča pa so oddali sodniji.

Požar. Pogorela je Kohlweissova hiša v celovški okolici. Škode je za 10000 K.

Ponarejeni denar izdajal je nekdo v Celovcu. Pazite, zlasti na 5 kronske torarje!

Požari. V sv. Štefanu je pogorelo gospodarsko poslopje Kuchlerja. Škode je za 20.000 K. Pri sv. Mihaelu je udarila strela v neko hišo in zažgala. Tudi tukaj je škoda velika.

Povozilo je hlapca Jožefa Holzer v okolici Celovca. Padel je vsled pijanosti in slabe poti pód voz, ki mu je zdrobil glavo. Pokojni zapuščca dva nepreskrbljena otroka.

V Dravo skočila je pri Beljaku 28 letna Mici Rojge. Čevljar Seiler in stražnik Lielek pa sta jo še pravočasno iz vode rešila.

Postopači. Pri Beljaku napadla sta dva fantalina posestnika Oitzinger. Ukradla sta mu 250 K denarja.

Samomora. Pri spodnjem Drauburgu skočil je delavec Valentin Hergold v Dravo. Vzrok samomora je revščina. Mrliča doslej še niso našli.

F. L. Jahn.

Naša slika kaže F. L. Jahn, ki je bil ustanovitelj

organizacije nemških telovadcev in katerega častijo nemški telovadci jako visoko.

Kako je ravnati s trtami, ki jih je toča potolkla v času od meseca junija pa do trgatve?

Ako je padala junija ali julija meseca redka in drobna toča, okrcala je poganjke in listje nekoliko. Ker so trte le malo poškodovane, se popravijo same ob sebi v kratkem. V tem slučaju naj se trte samo dobro poškrpe z galično apneno raztopino.

Če je toča bujša, odseka navadno poganjkom vršičke in listje razseka, bolj trdih delov pogankov, listov in zaroda pa ne pokvari prav močno. V takem slučaju naj se s trt prav nič ne odrezuje, ampak pustijo naj se trte pri miru. Očesa, ki ostanejo speča, ako je poganjek cel, poženejo še v istem letu, ako toča poganjku vršiček odseka. V tem poslednjem slučaju napravijo trte vse polno stranskih pogankov ali kakor pravi trtojec: zdivjajo. Ko se takšne trte podvezava in čisti, naj se pusti na koncu presekanega poganjka samo po eden najlepši poganjek, vsi druge naj se pa, kakor zakotniki

ali skupubi, skrajšajo na dva lista. Poskrbeti je treba nadalje, da se takšne trte pravočasno in večkrat poškrpe in požepljajo.

Ako potolče trte toča avgusta meseca ali celo še kasneje, ne škoduje trtam veliko Marsikalo leto razbije toča seveda tudi v tem času mehkejše trtne dele, kakor vršičke pogankov in listje, pokvari pa več ali manj tudi grozdje, ki visi na oni strani trte, odkoder je toča priletela. Če se glavnih pogankov še ni skrajšalo in jih privezalo tako, da delajo nekako ostreje nad doljnimi trtnimi deli, ne napravi toča posebno velike škode, Rane, ki jih napravi pozna toča na trtali, se zacelijo le deloma in zimska očesa navadno ne poženejo. Če pa zimska ali speča očesa poženejo, poženejo navadno le na onih poganjkih, ki imajo močnejše poškodovane vršičke. V tem slučaju ni druge pomoči, kakor da se trte takoj poškrpe. Poškropiti pa se morajo trte na vsak način, da se obvaruje še deloma delujoče trtno listje pred peronosporo. Če je toča v kakem kraju nekaj bolj navadnega, naj se trtam glavnih pogankov pred drugo polovico avgusta ne skrajšuje, kajti to ostreje iz pogankov varuje nekako pred točo spodnje listje in grozdje.

Ako je toča vinograd večkrat potolkla ali če je bila tako huda, da so zrna razsekala ne le cele poganjke, ampak odlomila tudi starejše trtne dele in razbila lubad, naj se vse, kar je odlomljenega, takoj spravi iz vinograda. Če pade taka toča zgodaj, poženejo trte iz ostalih, nepoškodovanih delov. Ti poganjki naj se, ko so dolgi 20 cm, primerno potrebijajo ali zrejšajo in večkrat poškrpajo in požepljajo. Ako je vreme ugodno, dozore poganjki do zime.

Ako je toča trte močno potolkla, trte nato ošibkijo, zato se priporoča, da se v jeseni ali pa v nastopnem letu zgodaj spomladaj močno pognoje.

Trsna plesnoba (Oidium).

Izmed mnogoštevilnih rastlinskih zajedavk, ki napadajo našo vinsko trto, je poleg peronospore trsna plesnoba ena najbolj znanih in pogosto se nahajajočih.

Če tudi so lansko leto vinogradniki v mnogih slučajih zamenjavali peronosporo na grozdju s plesnobo, je vendar tudi ta bolezen po nekod precej močno nastopila in ugonobila marsikateri, peronospori že oti grozd. Kakor pospešuje vlažnotoplo vreme razširjenje več ali manj vseh drugih glivičnih bolezni na naših kulturnih rastlinah, pospešuje tudi razvitje in razširjanje trsne plesnobe, ki se posebno rada pojavi v bolj zaprtih legah in pregoših nasadih ter pri določenih trsnih vrstah. Tako n. pr. kraj rada nastopi na muškatelecju, a se ne izogiba ravno tudi drugih vrst.

Peronospori slično napada tudi plesnoba vse zelene trsne dele, vendar s to razliko, da se naseli le na površju, dočim se peronospora vglobi v notranje dele listja, oziroma mladik ter jagod in če opazimo, da se listje ob robu nekoliko navzgor srkruje in da je na listju in mladikah ter na grozdju neka pepelu podobna prevlaka, tedaj ni dvoma, da imamo v vinogradu trsno plesnobo ali oidium, ki se, ako močno nastopi, tudi izdaja po plesnjivem duhu.

Ker se, kakor rečeno, plesnoba glivica naseli le na površju trsnih delov, jo je lahko ovirati v razvoju tudi še, če se je že tu in tam pojavila, dočim se je peronospora, ker se zajedava v notranje dele listja, mladja in jagod, mogoče obraniti le, če se še zdravi poganjki obdajo z bakreno galično-apneno raztopino, ki naj prepreči kaljenje peronospornih trosov.

Bakrena galica, ki je v zvezi z apnom izvrstno protisredstvo zoper peronosporo in razne druge glivične bolezni, pa ne prepreči, oziroma ne ugonobi plesnobe; zoper to se je do sedaj še kot najboljšje sredstvo izkazalo edino le večkratno opravevanje trjsa s fino zmleto žveplovo moko.

Pod vplivom solčne toplote se spreminja žveplo v žvepleno sokislino, katera zaduši plesnobo, oziroma prepreči razširjatev plesnobnih glivic na sličan način, kakor se prepreči plesenje sodov, ako se žveplena sokislina spravi v prazen sod s tem, da užgemo v njem poževplani trak.

Čim finejša je žveplova moka, tem manj je treba in čim toplejša je ob enem vreme, tem preje se žveplo razžge in tem boljši je uspeh.

Z žveplovo moko je trse fino poprašiti prvokrat, ko so se vsi grozdčiči pokazali, drugokrat neposredno pred cvetenjem in tretjekrat takoj, ko je trse odcvlelo. Žvepla pa se lahko brez škodljivih posledic tudi med cvetenjem, ako je to bodisi iz kateregakoli vzroka potrebno. Če se pozneje še vzlic temu na kakem trsu bolezen prikaže, ga je še enkrat žvepliti s sosednimi vred.

Žvepla se naj le pri lepem vremenu, ko je prenehala jutranja rosa in sicer tako, da je žveplo fino in enakomerno liki megla razdeljeno.

Dežuje preje, kakor je solnce žveplo razžgalo, tedaj je žveplanje pri lepem vremenu ponoviti, ker je opuste prejše žveplanje bržčas brez učinka. Nekateri opuste žveplanje trjsa le, ker se boje, da bi dobilo vino neprijeten, na gnila jajca spominjajoč okus in duh. Ako se ne žvepla prepozno in če se delo fino izvrši, to se pravi, da se ne nasiplje preveč žvepla med grozdje, oziroma jagode, tedaj se ni bati, da bi dobil most ali vino označen okus, kajti solčna toplota je žveplo razkrojila že davno pred trgatvo. Ta okus lahko dobi mošt le, če ostane nekaj žvepla na in med jagodami do trgatve. Da se pa to v tem slučaju prepreči, je mošt hitro po stiskanju, predno začne vreti, pretočiti, da se izloči na dno vsleda gošča in z njo vred seveda tudi pri prešanju v mošt došlo žveplo. Če bi to še ne zadostovalo, je po glavnem vrenju vino parkrat razpršeno v nekoliko za-

Zobna kréma
KALODONT
Ustna voda 40